

Üzenet

a venezuelai magyar
evangéliumi keresztyénekhez

VALLJUK-E és hirdetjük-e azt a szellemi közösséget, amely a világon szétszórta élő magyarokat egybekapcsolja és egy lelki impériumban egyesíti?

Én vallom ezt és hirdetem is. De nem is azon van itt a hangsúly, hogy én vallom és hirdetem, hanem azon, hogy hitem szerint minden becsületes magyar ember ennek a szellemi közösségnek az alapján áll. Sorsdöntően fontos, hogy ennek alapján álljon, mert a politikai nemzet európai szerepét s még fokozottabb mértékben a Duna menti szerepét a szellemi nemzet értékei és erkölcsi ereje fogják végül is meghatározni.

Tamási Áron (1935)

XLII. évfolyam
1993. 3. szám

Leiki éhségstrájk

Kedves Hittestvérem!

Évekkel ezelőtt megsértette Önt a templomi gyülekezet egyik tagja. Hallottam, milyen oktalanul és maróan. Teljesen együtt érzek Önnel, annál is inkább, mivel Ön nem tehet arról, amire a metsző élű megjegyzés irányult. Azóta viszont legfőljebb nagy ritkán látni Önt istentiszteletünkön. Föltehetően nem óhajt megjelenni ott, ahol egy vitriolos szóval megszurták. Mindazonáltal hadd kérdezzem meg: jó-e Önnek ez a vallási ön-éheztetés? Hiszen eközben több-kevesebb keserűséggel táplálja önmagát a hitbéli közösség áldásai helyett. Napirenden tartott sérelmeink így lassacskán otthonosan berendezkedhetnek bensőnkben, s hatásuk szétszívárog életünk színezetébe, megnyilvánulásaiába. Kérem, ne vegye fölényes kioktatásnak a kérdést:

Ha a kenyérboltban durván a lábára léptek, vagy csalódott a pékben, akkor nem eszik többé kenyeret? Bármily érthető fájdalom, évek múltán sem volna érdemes kiadni az útját már-már rögzülő megbántottságának? Megérdemli sérelmünk, hogy tartóssítsuk, mert akkor bármikor frissen elővehetjük, és újra átélhetjük? Nincs ebben némi önkínzás is? Oly igen jó keblünkön melegengetni a keserűséget?

Tapasztalatból beszélek. Azok közé tartozom, akiket egyházunkban nem oly rég rehabilitáltak. Ha túl sokat foglalkoztam volna azzal, hogy ekkor meg amakkor hogy kibántak velem, mégpedig hosszú távra, hozzávéve ehhez egyéb, igen komoly teherterleket, akkor már a föld alatt lehetnék, vagy önmagam alatt, ajkbiggyesztő begubózottsággal legyintve szinte mindenre. /Mi magyarok - mondják mások - csodálatosan tudjuk sajnálni önmagunkat./

Tudom: az Ön élete sem szűkölködött megpróbáltatásokban. Azt is vettem észre /magamon/: nem mindig könnyű megvonni a vezérszólamot a búsongástól, vagy az újra meg újra lánggra kapó felháborodástól. Annál érdekesebb tehát ügyelnünk arra, hogy az a bizonyos "keserű gyökér" /Zsid 12,15/, amely másokat is megfertőzhet, el ne uralkodhassék lelkünkben.

Egy szó, mint száz: Ugyan miféle sértődés vetekedhetnék Jézus Krisztussal, ha ő bennünk lakik?

/Evangélikus Élet, Budapest/

dr. Bodrog Miklós

Rendkívüli közgyűlés

CONGREGACION HUNGARA: RESULTADOS 1992 Y PRESUPUESTO 1993

	ANO 1992 PRESUPUESTO	ANO 1992 REAL	ANO 1993 PRESUPUESTO
Contribuciones	240000.00	202740.00	320000.00
Ofrendas	170000.00	159645.00	200000.00
Donaciones	160000.00	108370.00	200000.00
Asociacion Damas	200000.00	200000.00	240000.00
Fondos Especiales	200000.00	300000.00	250000.00
Otros	55100.00	232455.00	110000.00
Total Ingresos	1025100.00	1203210.00	1320000.00
Caja Comun	188800.00	133200.00	193200.00
Nomina y Prestac. Soc.	415100.00	350819.00	540100.00
Oficina, Casa, Publicac., Seguros y Gastos de Viaje	240440.00	674905.25	376000.00
Vehiculo: Seguro, Operac., Mantenim. & Amortizacion	182000.00	69548.00	240000.00
Activo Fijo		441900.00	
Otros	27000.00	26390.00	49600.00
Para Fondos	116000.00	70800.00	134000.00
Total Egresos	1169340.00	1767562.25	1532900.00
Faltante Operativo	-144240.00	-564352.25	-212900.00
Fondos Discrec. Jta. Dir.	76000.00	0.00	153300.00
Remanente Ano 91 - Anterior		712.85	
Remanente Ano 92 - Presente		-40.60	
Faltante o Sobrante neto		-563680.00	
Proveniente de Reservas		301880.00	
DEFICIT o Sobrante		-261800.00	

Május 16-i rk. közgyűlésünk meghallgatta és elfogadta a múlt évi zárszámadást és az idei költségvetést, melyeket Puky András terjesztett elő. A költségvetés presbiteri felhasználási keretét 10-ről 20 %-ra emelte, tekintettel az inflációra.

Egy felszólalás az egyházfenntartási önkéntes járulék fölemlésének szükségét hangsúlyozta, mire az egyik jelenlevő egyházfenntartási járulékát havi 2500 bolivárra emelte. Örvendetes és szükséges volna, hogy ezt a példát ki-ki tehetsége szerint kövesse.

* * * * *

Győri István örökös presbiterünktől, mivel az USA-ba költözik, július 11-én istentiszteletünkhöz csatlakozóan köszönünk el hálaival és szeretettel.

* * * * *

Volt lelkészünket, Kardos Pétert június 6-án iktatta be Pákozdon lelkipásztori tisztebe Hegedüs Loránt református püspök. Az egyház Urának gazdag áldását kívánjuk szolgálatukra!

* * * * *

Domján Erzsike új telefonszáma: 217-87-91.

* * * * *

A Nőegylet őszi vásárának eddigi kiemelkedő támogatói közül többen visszaléptek. Igen jó lenne, ha a magunk körében más szponzorokat tudnánk találni!

KÖLCSEY FERENC

HIMNUSZ

A magyarságismereti szemináriumon a közelmúltban elemeztük Kölcsey 1823-ban írt alkotását. S noha az istentiszteletek végén rendszeresen elénekeljük, "minden sorát betéve tudjuk", öröm volt közösen kibontani a részletek szépségét, s végül megérteni, miért vált ez a vers nemzeti imádságunkká.

Emlékeztetőként, s hogy a távollévők is közelebb kerülhessenek e kétszáz éves remekműhöz, Illyés Gyula 1938-ban írt gondolatait is idézzük.

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvvel, bőséggel,
Nyújts feléje védő kart,
Ha küzd ellenséggel;
Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Mebűnhödte már e nép
A multat s jövődőt!

Őseinket felhozád
Kárpát szent bércére,
Általad nyert szép hazát
Bendegúznak vére;
S merre zúgnak hajjai
Tiszának, Dunának,
Árpád hős magzatjai
Felvirágoznak.

Értünk Kúnság mezein
Ért kalászt lengettél,
Tokaj szőlővesszein
Nektárt csepegtettél.
Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sáncára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Haj, de bűneink miatt
Gyúlt harag kebledben,
S elsújtád villámidat
Dörgő fellegedben;
Most rabló mongol nyilát
Zúgattad felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

Hányszor zengett ajkain
Ozmán vad népének
Vert hadunk csonthalmain
Győzedelmi ének!
Hányszor támadt tenfiad,
Szép hazám, kebledre,
S lettél magzatod miatt
Magzatod hamvvedre!

Bújt az üldözött, s felé
Kard nyúl barlangjában,
Szerte nézett, s nem lelé
Honját a hazában.
Bércre hág, és völgybe száll,
Bú s kétség mellette,
Vérözön lábainál,
S lángtenger felette.

Vár állott: most köhalom;
Kedv s öröm röpkedtek:
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah, szabadság nem virúl
A holtak véreből,
Kínzó rabság könnye hull
Árvánk hó szeméből!

Szánd meg, isten, a magyart,
Kit vészek hányának,
Nyújts feléje védő kart
Tengerén kínjának.
Balsors akit régen tép,
Hozz rá vig esztendőt,
Mebűnhödte már e nép
A multat s jövődőt!

E vers minden sorát hatéves korom óta betéve tudom. Tudtam, mielőtt értettem, akár a gyónási imádságot, akár a kisorsoló gyermekverseket. Mielőtt erős hevéből egy szikrányit átadott volna, én bizalommal előre szívem minden hevét beleöntöttem. Valahányszor első betűjét kimondtam, villanyos ütést éreztem, tekintetemet rögtön a mennyezetre emeltem, úgy énekeltem, dagadó nyakkal. Ez nem vált hasznára, hisz akármilyen szöveget éppígy énekeltem volna.

Most magam elé terítem a verset. Elhessegetem a varázslatot, melyet több mint száz év óta milliók szívéből egyre szív magába, s mely már rádiumfényként árad belőle. Arra gondolok, hogy e bővülő erőt a véletlennek köszönheti, annak, hogy megzenésítették, egy nép hálaénekévé tették. Méltó volt a kitüntetésre? Úgy olvasom, mintha most olvasnám először.

Első szakasza még küzd a szavakkal. Mint az imádkozó, aki lélekben Isten színe elé kerülve megilletődik vállalkozása merészségétől, attól, akihez vágyódott. Egyszerre mindent kimond, aztán zavarában szinte dadog:

Balsors akit régen tép,
Hozz rá víg esztendőt.

Nemcsak bennem volt a hiba, hogy gyermekfővel a nehézkes inverzióból – az alanytól öt sornyira eltávolított tárgyi mellékmondatból – sokáig csak a szavakat értettem. Az értelem keresése nélkül siklottam át rajtuk szomjasan és türelmetlenül a következő sorra, melynél nem a parancsoló felkiáltójel, nem is a zene miatt, hanem a megcáfolhatatlan, nyilvánvaló igazság, a kirobbanó értelem miatt kellett mindannyiszor tele tüdőből fennen kiáltanom:

Megbűnhötte már e nép
A multat s jövődőt!

A vers szólama ettől fogva egyenes. Ereje még az ünnepélyes széttétekintésre is futja, a méltóságos szárnycsapású ívelésre:

Óseinket felhozád
Kárpát szent bércére,

Maga a költő, ha öntudatlanul is, emelkedéssel kezdi a táj és a történelem, a kétféle, a tér és az idő határolta haza ábrázolását. Mesterien változtatja. Magasról kezd, szépen hullámszó siklórepülés-sel, szállni felénk a jelenbe. A versnek a rím és a tiszta trocheusok mellett belsőbb, hatalmasabb üteme is van: a vonalvezetésé. A leheletnyi csönd és a zaj, a béke és a dörgő pusztulás oly eltanulhatatlan arányossággal váltakozik benne, akár egy szimfóniában. A mű tudatos, nagy művész alkotása. Az ember síkságot és dombokat, a dombok közt végtelenbe nyúló völgyeket lát azokon a képeken is, melyek az időt ábrázolják:

Értünk Kunság mezein
Ért kalászt lengettél,
Tokaj szőlővesszein
Nektárt csepegtettél.
Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sáncára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Rézbe lehetne metszeni. A várak koszorúzta hegyek közt, a messze völgynyúlvány végén, a Stephanskirche tornya ködlik. Csak egy pillanatra:

Haj, de bűneink miatt...

A látóhatár úgy borul el, olyan hirtelenséggel, mint nyári zivatar-
kor. A sötétben csak egy szikrázó istent látok elevenen a remek
sor mögött:

S elsűjtád villámidat...

Ami azután történik a három versszakon át, mint szünni nem akaró,
újra és újra fölgurgulázó vihar, egyre fokozódik. Ez a mi tör-
ténelmünk. Köröskörül csattog az ég, vág az eső és jég, barlang-
ból tekint szét hasztalan, aki szétteltekint. Petőfi festette ilyen
megrázóan történelme közepén a magyart, szétszórt hajával, véres
homlokával. Kölcsey rádobja a képre még a vérözön és a lángtenger
vörösét is. A versnek ez a forrpontja. Fokozásban ezen túl nem me-
het, heve minden szót gőzzé váltana át. Most kell jönnie a fordul-
latnak, az iszonyú zaj után a csöndnek.

Az ember a vad reménytelenség után természetesen reményt vár.
Ezt diktálná a vers hullámzó menete, ezt a romantikus versszerkesz-
tési mód is. Az égzengés valóban egy csapásra úgy áll el, mint hol-
mi színpadon. De most következik Kölcsey. Most múlja felül német
kortársait, egész korát. Ami ezután jön, azt csak magyar írhatta.
Valóban csend következik, ijesztőbb, mint a zivatar.

Vár állott: most kőhalom;
Kedv s öröm röpkedtek:
Halálhörgés, siralom
Zajlik már helyettek.
S ah, szabadság nem virúl
A holtnak véréből,
Kínzó rabság könnye hull
Árvánk hó szeméből!

Szárnyalásából a vers megérkezett. Ez a jelen, ez a magyar bé-
ke. Reményért, vigaszért igazán csak az éghez lehet fordulni. E
szakasz után olyan a csönd, mint az orvos szavaira: itt már csak
Isten segíthet.

Ebben a valóban halotti csöndben száll fel az utolsó szakasz sóhajtása. Halljuk szinte a tüdőből be-, majd kiáradó levegőt is. Oly nagy a feszültség, gondolja az olvasó; oly mesteri volt a helyzetteremtés, az előkészítés, mondja a bíráló. Ez a szakasz nagyjából az elsőt ismétli, milyen mély érzelmi tartalmat adva mindannak, ami ott dadogás volt. A vers a legkétségbeesettebb reménytelenség bölintő, magyaros beismerése után behunytt szemű fohászban oldódik fel.

A rejtélyes templomajtó

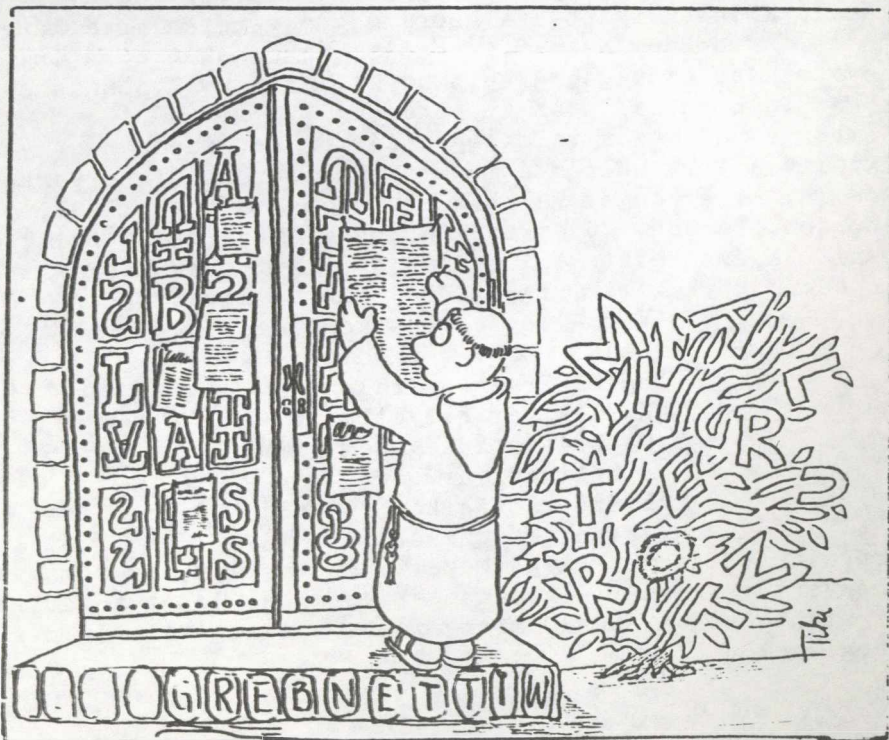
Így kezdődött a Reformáció 1517. okt. 31-én.

Ki az a szerzetes, aki a templomajtó előtt áll? Nevét a bokorba rejtett betűkből is összeállíthatod.

Hogy melyik németországi városban kezdődött el a

Reformáció, azt a templomlépcső betűit hátról olvasva tudhatod meg.

Ha pedig megszámolod a templomajtó szegélyének szegecseit, akkor a szerzetes által kifüggesztett frás tábláinak száma lesz a végösszeg.

B E T E G Á G Y O N címmel jelent meg két éve Budapesten Dr. H.-Chr. Piper munkája 60 oldalon. Avatottan igyekszik segíteni a betegeknek, hozzátartozóinak s ápolóinak. A könyvecske végén:

A FORDÍTÓ UTÓSZAVA

Mihelyst a keresztényüldözések a Kr.u.4. században megszűntek, keresztény kórházak jelentek meg - hiszen Jézus Krisztus is úgy tanított, hogy közben újra meg újra gyógyított. Ezekben a kórházakban is szervesen egybefonódott a testi és lelkigondozás. Feltűnő, hogy mennyire sablonmentes és személyes volt a jézusi gyógyítás, amint arról az evangéliumok tanuskodnak. Akkor is az Isten szeretetét sugározta, ha a Mester egy szót sem „prédikált” hozzá, mint ahogy a krisztusi szó akkor is tett volt, amikor „csak” újjáteremtette a megnyílt szívű embereket. Semmi térítő ügyeskedés - ám a legmeggyőzőbb vonzerő, amelynek éppúgy nem kellett hírverés, mint sötétben a fénynek. Ilyen töltésű beteg-lelkigondozásra érdemes törekedniük az egyházaknak.

Ennek jegyében a megváltó szeretet „célkeresztjébe” kerül az ember, hogy egészében, egzisztenciálisan, kapcsolataiban is gyógyuljon. Evégett kell társául szegődni, főként például a betegség rögös kaptatóján.

Nem csoda, hogy az egyházak először az USA-ban kezdték komolyan venni: a modern világ elidegenítő hatásaitól sújtott embert kizárólag ott lehet elérni, ahol van. (S nem ott, ahol szerintük lennie kellene.) Ez kiváltképp érvényes a betegre. Meg kell ismerni lelkivilágát, látását, lehetőségeit és nyomorúságait. Előbb tízszer is figyelni kell rá, ha valóban őhöz akarnak szólni. Ám akkor hagyjuk tartalékban eleve kész mondanivalónkat. Hit dolgában is csak így szólhatunk hitelesen.

Ebben a szellemben alakult ki az amerikai lelkigondozási mozgalom, amely holland közvetítéssel a 60-as évek elején érte el Európát. Ennek kiváló képviselője Piper professzor. Könyve természetesen a nyugati viszonyokat is tükrözi. Nálunk pl. a beteg-lelkigondozói kiképzésnek csak most kezdjük az alapjait lerakni. Ennek egyik köve ez a könyvecske. Kérjük a Mindenhatót: legyen áldás rajta.

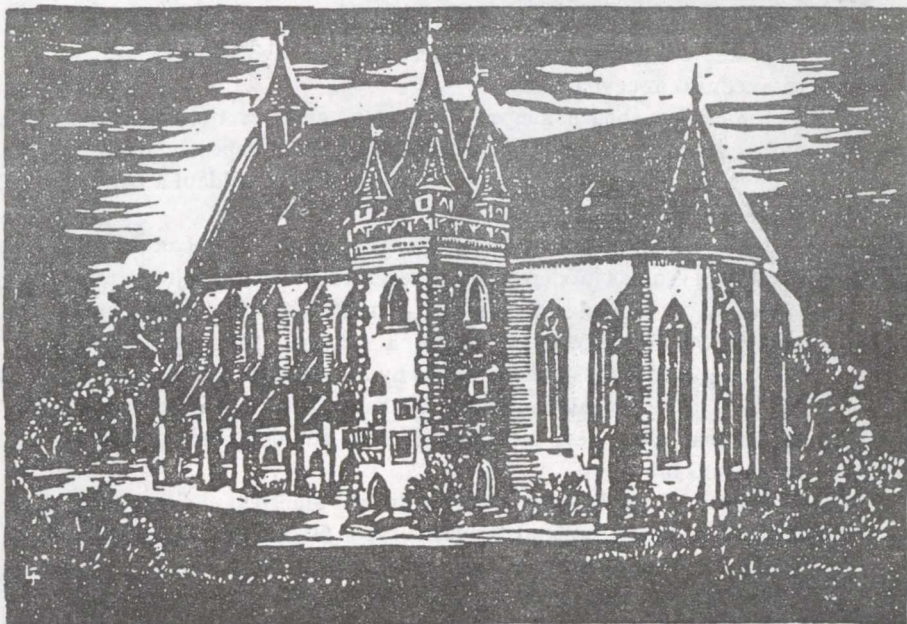
Dr. Bodrog Miklós

500 éves a kolozsvári Farkas utcai templom

1486-ban Mátyás király adott ki rendeletet rendház- és templomépítésre. A templom 1516-ban II. Ulászló idején épült fel. A XVI. század első harmada ide is meghozta a reformáció szellemét. Bethlen Gábor fejedelem 1622-ben adományozta a templomot a református egyháznak. Az évszázados falak és a csodálatos berendezések, a díszesen faragott és festett kő szószerk, a hátsó és kartámlás széksorok, a padok hátán és a falakon függő családi címerek, emléktáblák, karták, halotti epitáfiumtáblák őrzik és felidéznek a névtelen és hírneves elődeink: a Bocskaiak, Bethlenek, Rákócziak öntudatos, pallérozott lelkét. A Farkas utcai templomot a köztudat ma is az erdélyi református egyház főtemplomaként tartja számon. *Imre Lajos* fametszetei az évforduló tiszteletére készültek.

A Kollégium egykori (rendház) kapuja és a Szent György szobor

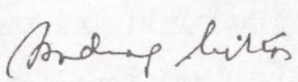
A templom rekonstrukciós képe Köpeczi Sebastyén József után

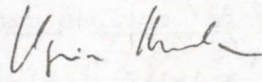
Nyilatkozat

a caracasi Congr. Hung. 1993. U. 16-i
rk. közgyűlése után

Szükségesnek tartjuk - feleségem és én - tudatni a gyülekezet-
tel a következőket. Az Evangelikus Élet című hetilap 1992. II.16-
számában jelent meg a caracasi gyülekezet hirdetése a lelkészi
állásról, amiből a középső részt idézem: "A gyülekezet a város
magas-középosztályú negyedében biztosít teljesen ellátott szol-
gálati lakást, gépkocsit /minden járulékos költséggel/, 13 havi
illetményt, évenkénti hazautazási lehetőséget és rendes szabadsá-
got." Az évi hazautazás biztosítása /finanszírozása/ nélkül mi
semmiképpen sem jelentkeztünk volna, elsősorban nyomós családi
okok miatt. Csak itt, ez év elején, véletlenszerűen derült ki,
hogy - mint a gyülekezet vezetősége közölte - ez a három szó
tévesen jelent meg. E tévedésről azonban csak más pályázókat ér-
tesítettek, minket még később sem. Így mi most súlyos helyzetben
vagyunk, főleg mert feleségem anyagi és társadalmi megbecsüléssel
járó mindkét állását feladva jöhetett csak el velem, most pedig
otthon az ő pályáján különösen nyomasztó a munkanélküliség, s így
még viszonylag megfelelő állásra sincs nagy esélye. De így is tar-
tani akarjuk adott szavunkat, ezért félmegoldást nem fogadhatunk
el. Mivel évente nem látogathatunk haza, ezért fenntartjuk ma-
gunknak azt a jogot, hogy - sajnálattal bár - békecséggel elkö-
szönjünk, ha legalább egy szolgálati évünk itt betelt. Tudjuk,
hogy a hirdetési tévedésnek és a kiigazítás sajnálatos elmaradá-
sának csak vesztesei vannak. Az adott helyzetet tartva szem előtt,
ám adott szavunkat megtartandó csak így dönthettünk, s ezt vég-
legesnek tekintjük.

Caracas, 1993. május 16.

/dr. Bodrog Miklós/
lelkész

/Ugrin Aranka/
és felesége

